

Relevantný trh: trh poskytovania služieb správy autorských práv nositeľom práv, trh poskytovania služieb správy autorských práv pre ostatné organizácie kolektívnej správy a trh udeľovania licencií vzťahujúcich sa na právo na verejné predvádzanie diela prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie používateľom

Porušenie: návrh sa týka porušenia článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP

Informácie o rozsudku: Všeobecný súd dňa 12.4. 2013 rozhodol vo veci T-442/08, kde účastníkmi konania ako žalobkyňa je International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC), so sídlom v Neuilly-sur-Seine (Francúzsko), ktorú v konaní podporuje European Broadcasting Union (EBU), so sídlom v Grand-Saconnex (Švajčiarsko) a ako žalovaná je Európska komisia.

Všeobecný súd rozhodol o zrušení článku 3 rozhodnutia Komisie K(2008) 3435 v konečnom znení zo 16. júla 2008 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/C 2/38.698 – CISAC), v akom sa týka International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC) a uložení povinnosti Európskej komisii nahradiť trovy konania.

Všeobecný súd sa zaoberal najmä nasledujúcimi pojmami: „Hospodárska súťaž – Kartely – Autorské práva týkajúce sa verejného predvádzania hudobných diel prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie – Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 81 ES – Rozdelenie geografického trhu – Dvojstranné dohody medzi vnútroštátnymi organizáciami kolektívnej správy – Zosúladený postup vylučujúci možnosť udeľovať licencie pre viaceré územia a multirepertoárové licencie – Dôkaz – Prezumpcia neviny“

Rozhodnutie Komisie K(2008) 3435 v konečnom znení zo 16. júla 2008 týkajúce sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/C 2/38.698 – CISAC) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) sa týka podmienok správy práv na verejné predvádzanie hudobných diel a udeľovania zodpovedajúcich licencií v súvislosti s ich používaním výlučne prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie. Toto rozhodnutie bolo určené 24 organizáciám kolektívnej správy práv usadeným v Európskom hospodárskom priestore (EHP) (ďalej len „OKS“).

OKS spravujú práva autorov (textárov a skladateľov) k hudobným dielam, ktoré vytvorili. Tieto práva zvyčajne zahŕňajú výhradné právo udeľovať súhlas s použitím chránených diel alebo toto použitie zakázať. Platí to najmä v prípade práva na verejné predvádzanie. OKS nadobudne právo na správu práv buď ich priamym prevodom od pôvodného nositeľa práv, alebo prevodom od inej OKS, ktorá spravuje rovnaké kategórie práv v inom štáte a v zastúpení svojich členov udeľuje licencie na používanie diela takým komerčným používateľom, akými sú prevádzkovatelia rozhlasového vysielania alebo organizátori vystúpení (ďalej len „používatelia“).

Správa autorských práv znamená, že každá OKS zabezpečí, aby každý nositeľ práv dostal primeranú odmenu za použitie jeho diela bez ohľadu na územie, na ktorom sa použitie tohto diela uskutočnilo, a dohliadne, aby nedošlo k žiadnemu neoprávnenému použitiu chránených diel.

Žalobkyňa International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC) je mimovládna nezisková organizácia s právnou subjektivitou založená

podľa francúzskeho práva, pričom jedným z jej hlavných cieľov je podpora recipročného zastúpenia medzi OKS na celom svete.

Žalobkyňa v tejto súvislosti vypracovala nezáväznú vzorovú zmluvu, ktorej pôvodné znenie je z roku 1936 a ktorá bola niekoľkokrát zmenená, pričom OKS, ktoré sú jej členkami, ju musia vyplniť predovšetkým vzhľadom na určenie územia výkonu ich pôsobnosti (ďalej len „vzorová zmluva“). Na základe vzorovej zmluvy uzavreli OKS zmluvy o recipročnom zastúpení (ďalej len „ZRZ“), ktorými si vzájomne poskytujú právo udeľovať licencie. ZRZ sa nevzťahovali len na výkon práv tradičným spôsobom, tzv. off-line (koncerty, rádio, diskotéky atď.), ale aj na používanie diel prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie.

V roku 2000 sa skupina pre rozhlasové a televízne vysielanie RTL Group SA obrátila na Komisiu Európskych spoločenstiev so sťažnosťou proti OKS, ktorá je členkou žalobkyne, aby jej oznámila, že jej táto OKS odmietla udeliť licenciu pre celé Spoločenstvo na rozhlasové vysielanie hudby. V roku 2003 podal Music Choice Europe Ltd, ktorý poskytuje služby rozhlasového a televízneho vysielania na internete, proti žalobkyni druhú sťažnosť týkajúcu sa vzorovej zmluvy. Na základe týchto sťažností začala Komisia konanie o uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže.

Podľa predbežného posúdenia Komisie, dve kategórie ustanovení vzorovej zmluvy navrhovanej organizáciou CISAC a zmlúv pre recipročné zastúpenie medzi ochrannými zväzmi autorskými vyvolávajú obavy, pokiaľ ide o ich zlučiteľnosť s článkom 81 Zmluvy o ES a článkom 53 Dohody o EHP. Ide o "členské ustanovenia" a "teritoriálne ustanovenia":

1. "Členské ustanovenia": Pokiaľ je zmluva pre recipročné zastúpenie v platnosti, žiadny zo zmluvných ochranných zväzov autorských nesmie bez súhlasu druhého prijať za člena žiadneho člena tohto druhého ochranného zväzu autorského alebo fyzickú osobu, firmu alebo spoločnosť, ktorá má štátnu príslušnosť jednej z krajín, v ktorej tento druhý ochranný zväz autorský pôsobí.
2. "Teritoriálne ustanovenia": Komerčný používateľ môže získať licenciu iba od miestneho príslušného ochranného zväzu autorského. Toto je výsledkom dvoch rozličných článkov. Prvý ustanovuje, že vzájomné zastúpenie sa vykonáva výhradným spôsobom pre príslušné teritórium ochranného zväzu autorského. Druhý článok ustanovuje, že udelená licencia je v každom prípade obmedzená na domáce teritórium ochranného zväzu autorského, a to aj udelené licencie pre internet, káblovú retransmisiu a s niektorými výnimkami aj satelitné prenosy.

Komisia najmä na základe úvah a zistenia, že obchod medzi členskými štátmi je predmetnými dvojstrannými zmluvami ovplyvnený a že podmienky na uplatnenie článku 81 odseku 3 ES a článku 53 odseku 3 Dohody o EHP nie sú splnené, rozhodla – bez toho, aby uložila pokutu – tak, že:

- Subjekty porušili článok 81 [ES] a článok 53 Dohody o EHP tým, že vo svojich zmluvách o recipročnom zastúpení uplatnili obmedzenia týkajúce sa členstva, ktoré boli uvedené v článku 11 [ods. 2] vzorovej zmluvy..., alebo uplatnili obmedzenia týkajúce sa členstva *de facto*.

- Subjekty porušili článok 81 [ES] a článok 53 Dohody o EHP tým, že vo svojich zmluvách o recipročnom zastúpení udelili výhradné práva ustanovené v článku 1 [ods. 1 a 2] vzorovej zmluvy.
- Subjekty porušili článok 81 [ES] a článok 53 Dohody o EHP tým, že koordinovali územné vymedzenia spôsobom, ktorý obmedzuje rozsah licencie len na domáce územie každej [OKS]

Žalobné dôvody:

Žalobca tvrdí, že v rozhodnutí je záver o porušení obmedzený na tri konkrétne formy práv na verejné predvádzanie (cez internet, satelit a káblovú retransmisiu), kým dohody o vzájomnom zastúpení sa zväčša vzťahujú na všetky formy práv na verejné predvádzanie.

Žalobca na podporu svojej žaloby uvádza tieto dva žalobné dôvody:

1. Podľa žalobcu sa Komisia dopustila nesprávneho posúdenia a porušenia článku 81 ES a článku 253 EHP, keď rozhodla, že paralelné územné rozdelenie uvedené v zmluvách o vzájomnom zastúpení medzi členmi CISAC z EHS je výsledkom zosúladeného postupu. Žalobca sa domnieva, že existencia klauzuly o územnom rozdelení vo všetkých zmluvách o vzájomnom zastúpení uzavretých medzi jeho členmi nie je výsledkom zosúladeného postupu na obmedzenie hospodárskej súťaže. Tento stav je skôr spôsobený tým, že všetky spoločnosti kolektívnej správy práv považovali za najvhodnejšie pre ich členov zahrnúť takúto klauzulu do svojich zmlúv o vzájomnom zastúpení.
2. Subsidiárne žalobca tvrdí, že aj keby existoval zosúladený postup pri územnom rozdelení, nepredstavoval by obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ES, z dvoch dôvodov. Po prvé údajný zosúladený postup o územnom rozdelení nie je protiprávny, pretože sa týka takej oblasti hospodárskej súťaže, ktorá nestojí za ochranu. Po druhé, ak by aj údajný zosúladený postup bol považovaný za obmedzujúci hospodársku súťaž, neporušuje podľa tvrdenia žalobcu článok 81 ods. 1 ES, pretože je potrebný a primeraný legitímnemu cieľu.

Všeobecný súd sa zaoberal týmito právnymi otázkami:

- námietka neprípustnosti vznesenej Komisiou;
- žalobný dôvod založený na porušení článku 81 ES a článku 253 ES v rozsahu, v akom Komisia nepreukázala existenciu zosúladeného postupu týkajúceho sa vymedzenia vnútroštátnej územnej pôsobnosti;
- dôkazná hodnota dôkazov, ktoré Komisia predložila s cieľom preukázať zosúladený postup bez toho, aby sa zakladali výlučne na paralelnom konaní OKS;
- rokovania týkajúce sa rozsahu zastúpení uvedených v ZRZ, ktoré prebiehali medzi OKS v súvislosti s činnosťami, ktoré riadila žalobkyňa;
- dohoda zo Santiaga;

- dohoda zo Sydney;
- údajná historická väzba medzi ustanovením o výhradnosti a vymedzením vnútroštátnej územnej pôsobnosti;
- dôkazy predložené Komisiou;
- hodnovernosť iných vysvetlení paralelného konania OKS, než je existencia zosúladeného postupu;
- nevyhnutnosť prítomnosti na mieste na účely zabezpečenia účinného boja proti neoprávnenému používaniu hudobných diel;
- model NCB;
- dohody o simulcastingu a webcastingu;
- dohoda zo Santiaga;
- spoločný podnik Celas, udeľovanie priamych licencií a iniciatíva vydavateľa;
- dokument „Cross border collective management of online rights in Europe“.

Všeobecný súd (šiesta komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Článok 3 rozhodnutia Komisie K(2008) 3435 v konečnom znení zo 16. júla 2008 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/C 2/38.698 – CISAC) sa zrušuje v rozsahu, v akom sa týka International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC);**
- 2. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania.**

Viac informácií na:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=T-442/08>